СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIII. Ч. 5. Джерзи Сіти, Н. Дж., вівторок, 8 січня, 1935.

VOL. XLIII. No. 5. Jersey City, N. J., Tuesday, January 8, 1935. THREE CENTS.

ПОСЛАНІЄ ПРЕЗИДЕНТА ДО КОНҐРЕСУ

ВАШИНҐТОН. — Обі палати конґресу зійшлися на спільне засідання, щоби вислухати посланія президента Рузвелта про законодатні потреби краю.

Презедент підчеркнув справу допомоги безробітним як першу справу краю. Одначе він зазначив відразу, що федеральний уряд мусить покинути „бизнес допомоги", а покине його, даючи безробітним роботу при ріжних публичних роботах. Президент начисляє людей, що беруть допомогу від федерального уряду, на півчверта міліона осіб. Він каже, що їх можна найняти при таких роботах, як: очищення міст з бідних дільниць, будова сільських мешкань, електрифікація сільських околиць, віддавання під управу неуправних околиць, усування перехресть доріг, залісування понищених лісів.

Президент каже, що колиб урядови вдалося дістати заняття при таких роботах для півчверта міліона людей, то це само далоб зараз роботу ще такому числу людей. Правильну допомогу з уряду малиб остаточно побирати тільки люди, які зовсім працювати не можуть. Цих повинен удержувати, на думку президента, не федеральний, а міський уряд.

Президент заповів, що уряд предложить членам конґресу докладні практичні проекти. Конґрес, наскільки можна судити з оплесків і заяв, приняв промову президента дуже прихильно. Того самого дня відбулася в Білому Домі конференція президента з провідниками палат конґресу про практичне переведення в життя законодатної програми.

Розійшовшися до своїх саль, обі палати конґресу стали працювати кожда над своєю програмою. Між 207 резолюціями й законопроєктами, котрі сенат приняв за цей перший день, є призначення спеціяльному комітетови суми 100,000 долярів на дальше ведення слідства над фабрикацією амуніції. Палата послів приняла 30 менших законопроєктів.

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ ВИБИРАЄ О. ПРИСТАЯ СВОЇМ ЕПИСКОПОМ.

КАРТЕРЕТ. — Українська православна церква Північної Америки оповістила, що вона вибрала о. Олексу Пристая своїм другим епископом, себто наслідником пок. епископа о. д-ра Жука.

Згідно з постановами цієї церкви кандадата приняли наперед священики церкви, а потім парохії. О. Пристай був принятий до церкви у грудні минулого року.

Висвячення має відбутися в близькій будучности.

ДОНОСЯТЬ ПРО ИМЕНУВАННЯ О. КУРИЛЛА ЕПИСКОПОМ НАЦ. УКР. КАТ. ЦЕРКВИ.

СКРЕНТОН (Па.). — Місцеві американські ґазети доносять, що національна українська католицька церква в Америці встановила своїм епископом о. Константина Курилла.

РОЗПРАВА ЗА ВБИВСТВО ДИТИНИ ЛИНДБЕРҐА.

ФЛЕМИНҐТОН (Ню Джерзі). — Підчас своїх дальших зізнань на розправі проти Бруна Гавптмана за вбивство дитини Линдберґа батько дитини, полковник Линдберґ, заявив, що голос Ґавптмана, котрий він чув у канцелярії прокуратора Бронксу, подібний до голосу людини, котра в ночі прийшла була на цвинтар на переговори з д-ром Кондоном за викуп на повернення дитини Линдберґа. При тій нагоді цей чоловік крикнув у пітьмі: „Гей, доктор!" На допити адвокатів оборони, що пробували захитнути це признання, Линдберґ іще раз потвердив виразно, що він певний, що це голос Гавптмана.

Линдберґ теж не дався похитнути в інших зізнаннях, спеціяльно не хотів вірити, щоби хтось з його слуг був умішаний у заговір викрасти його дитину. Він вірить у всьому поліції, і його рішучому довірю приявна на салі публика живо приплескувала.

Скоро по допитах Линдберґа розправу відложено, через недугу одного адвоката оборони, до понеділка. Оборона заповідає, що вона буде гостро допитувати д-ра Кондона за його участь у цілій афері.

ПРОКУРАТОРІЯ ПРИЗНАЄ ПОМИЛКУ.

ВАШИНҐТОН. — Ґенеральний прокуратор Коминґз, що займає в кабінеті Рузвелта становище міністра судівництва, вислав до апеляційного суду Дистрикту Колюмбії просьбу звільнити від вини й кари двох студентів університету Джорджа Вашинґтона, котрих засуджено на припоручення Коминґза за підпал дому одного студентського товариства в 1933 році. Коминґз каже, що він дістав зовсім певні докази, що оба студенти не винуваті в закиненім їм злочині.

Це вже другий випадок, у котрім Коминґз явно признався до помилки. Перший подібний випадок трапився йому, як він був стейтовим прокуратором у Конетикоті та добився засудження одного чоловіка за вбивство священика. Чоловіка засуджено, а потім прокуратор прийшов до переконання, що він побивався за неправду.

БОЯТЬСЯ ГІТЛЕРА.

В Римі відбудеться важна конференція між Мусолінієм і французьким премієром. Іде про те, щоб забезпечити Австрії незалежність. Бо панує переконання, що як тільки скінчиться блебісцит У Німеччині й Гітлер виграє, що є певне, тоді політика Гітлера звернеться в сторону Австрії, щоб її за всяку ціну таки прилучити до Німеччини. Тому тепер хочуть видобути від Гітлера приречення, що він ґарантує незалежність Австрії.

МОЖЛИВІСТЬ ВІЙНИ І ДОБУВАННЯ НІКЛЮ В КАНАДІ.

У злуці з чутками про можливість війни поучаючі є відомости, які подає домініяльне статистичне бюро про канадійський ніклевий промисл. У серпні минулого року добуто в Канаді 14,272,129 фунтів ніклю. Це є трошки менше ніж у рекордовім місяці, яким був листопад 1929 р. Тоді було 14,913,819 фундів. Та коли у 1929 р. (а він був найліпшим у минувшині) добуто ніклю 70,517,471 фунтів у перших вісьмох місяцях року, то минулого року від січня до серпня добуто 88,266,238 фунтів ніклю. Іншими словами, минулий рік був найліпшим в історії добування ніклю в Канаді.

Ніклю потрібно при виробі стрілен. Повищі числа доказують, що приготування до війни поступають жваво вперед.

ПРИМІРНЕ ВИХОВАННЯ.

Недавно писала чужа преса, що український часопис може читати старий і молодий, і не знайде там нічого, що веде на погані дороги. Натомісць зчинила крик, що ріжні „TAJNY DETEKTYW"-и вчать описами грабіжів та ріжних злочинств, як стати бандитом. Збирають уже перші овочі такого виховання на кримінальних брошурах, бо ось недавно в Рибнику на Шлеську побилися два молоді хлопці, один убив ножа аж по рукоять у груди противника. В цім самім славнім Рибнику викрила поліція ватагу малолітніх грабіжників, які від кількох місяців грабили безкарно в околиці. На її чолі стояв 16-літній Францішек Садло.

НЕ ПОМОГЛА ЙОМУ ПИСЕМНА УМОВА.

Власник автомобілевого варстату в Варшаві, Тишка, розвівся зі своєю жінкою, і навязав взаємини з акушеркою М. Піліховською. А щоби на майбутнє забезпечитися перед її евентуальними претенсіями, заключив з нею писемну умову, Піліховська згодилася не підносити претенсій, якби він її покинув. Та коли це дійсно сталося, Піліховська забула про умову і пімстилася на Тишці. Вона облила його сірчаний квасом, зприводу чого Тишка осліп. Суд засудив Піліховську за „недодержання" умови на 4 роки вязниці.

БАВЛЯТЬСЯ, А ЗЛОДІЙНЯ ГУЛЯЄ.

До крамниці Народної Торговлі в Перемишлі вломилися злодії, розбили вогнетревалу касу і забрали з неї кількасот злотих. Опісля розпороли підручну касу, в котрої забрали також кількадесять злотих. Саме тоді відбувалася в „Нар. Домі", де міститься крамниця, забава з танцями, що приглушувала роботу злодіїв.

В ТОРОНТІ ІДЯТЬ, ТОРГУЮТЬ, СТРИЖУТЬ І ГОЛЯТЬ НА ХІДНИКАХ.

Торонто модернізується на европейський лад. Як у Парижі, так і в Торонті на хідниках є вже столики, при яких їдять перекуски та пють каву. На хідниках стрижуть, купують ріжні річи, словом, усі купецькі орудки можна залагодити, не заходячи до середини склепу.

НАШІ БРАТИ ЗА ТИСОЮ.

Ще до війни забрали наші брати-Лемки за Тису (ріка на Угорщині, впливає до Дунаю). Вони набули в сторонах Ніреґгази поля та розгосподарилися. Поселилися там чотири родини з села Лосє коло Ропи та вісім родин з Климківки, в Горличчині. Щасливо перебули війну і большевицький переворот на Мадярщині. Тепер рідня Пастерчиків, Ґалів та Малецьких добула собі всі права горожанства. Живуть окремим своєрідним лемківським життям, мило згадують рідні гори і села. Свойого говору, ноші та віри держаться твердо. Задумують свою церкву будувати, бо, як кажуть, скучно без наших обрядів. Чужинці їх поважають.

БОРОТЬБА ПРОТИ САРАНЧІ ОПЛАТИЛАСЬ.

Боротьба проти саранчі, яка коштувала минулого літа уряди трох степових провінцій Канади несповна міліон долярів, вратувала для фармерів у тих провінціях 24,383,000 бушлів пшениці. Коли ціну цеї пшениці порахувати пересічно по 70 центів за бушель, то це значить, що для фармерів защадилося $17,878,000, або майже 18 міліонів долярів. Таке є обчислення статистичного департаменту збіжевої компанії Сірла.

ПОПОВНИВ САМОГУБСТВО З ТУГИ ЗА ЖІНКОЮ, ЯКУ ВБИВ.

Безробітний Ян Зяя у Варшаві двома револьверовими стрілами вбив свою жінку, з якою був розвівся і яка не хотіла вернутися до нього. Вбивника арештували, але опісля звільнили і віддали тільки під догляд поліції. Після вбивства Зяя так затужив за жінкою, що пішов під мур шпиталю, де померла його жінка, і стрілом з револьверу відібрав собі життя.

НОВА МЕТОДА ІСПИТУ ЗРІЛОСТИ.

Міністерство освіти в Саксонії піддало цього року абітурієнтів перед іспитом зрілости вперше новій психольоґічній перевірці, на основі якої приймають їх тепер на перший рік вищої школи. Показалося, що багато учнів найвищих кляс середніх шкіл виявили несподівану обмеженість і незрілість. Ріжниця між найвищою і найнижчою справністю показалася величезна, причому переважають менше справні.

ПІОТРКІВ НАЙБІЛЬШЕ ЗАДОВЖЕНИМ МІСТОМ У ПОЛЬЩІ.

У Піотркові відбулися збори власників нерухомостей. Обговорювали фінансове положення міста. В промовах підчеркували, що Піотрків є найбільше задовженим містом у Польщі. На одного мешканця Піотркова припадає 500 зл. міського довгу.

ВИПАДКОВО ЗАСТРІЛИВСЯ.

В містечку Селкірк, у Манітобі, 15-літній хлопець, Норман Смит, оглядав набитий кріс. Він заглядав прямо в дуло кріса. Через неувагу спустив курок, кріс вистрілив і набій попав йому прямо в чоло. Хлопець згинув на місці.

УКРАЇНЦІ ВИКУПОВУЮТЬ ЛИЧАКІВ.

„Куріє Львовскі" помістив велику статтю п. з. „Нова офензива „українська" на Львів", де доказує, що всякі українські установи відбирають власникам-Полякам на Личакові і в його околиці їх прадідні ґрунти. Попросту загроза, що ввесь Личаків стане небавком український. „Вашими устами мед пити би, панове, але не так, щоб по пяному язик плентався, як вам!"

В ЦЕРКВІ ХОТІЛА ОСЛІПИТИ МОЛОДУ ПАРУ.

В селі Любитів, ковельського пов., молодий парубок Олекса Рудько залицявся до 20-літньої Варвари Жук, мав з нею оженитись, але врешті Варвару покинув, а знайшов собі Олену Матвійчуківну, з якою дійшло таки до шлюбу. Та ображена й покинута Варвара вирішила пімститись. І ось коли одного дня в місцевій церкві відбувався шлюб Рудька з Матвійчуківною і церква була переповнена людьми, Варвара вбігла до церкви й хотіла облити карболевим квасом молодих, але люди, що стояли близько, тому перешкодили й відпровадили її на постерунок поліції. До свого наміру вона призналась, подаючи, що хотіла в той спосіб пімститися за зраду.

ЗГАСИЛИ СВІТЛО В ЦИРКУ І РОЗКИДАЛИ ЛЕТЮЧКИ.

Перед окружним судом у Чорткові відбулася розправа проти трох комуністів — Марґулеса, Брунштайна і Мілера. Акт обвинувачення закидає їм розкидання комуністичних летючок у цирку. Вперед хтось згасив був світло, а опісля підсудні, користаючи з темноти, розкидали летючки. Суд засудив Брунштайна на один рік і 6 місяців вязниці, а двох інших з браку доказів вини суд звільнив.

ВИВІЗ СЛУЖНИЦЬ З АВСТРІЇ ДО АНҐЛІЇ.

Як подає віденський кореспондент „Таймса", з Австрії виїздять місячно до Анґлії на службу 70—80 служниць.

ЯК РЕМОНТУЮТЬ ВАҐОНИ В СОВЄТАХ.

Совєтські залізниці хорують на хронічне відставання від установленого в Москві пляну перевозів. Діється це тому, що вся залізниця праює неточно, а також тому, що відчувається брак ваґонів та льокомотив. Ремонтні варстати понапихані всюди зіпсутими залізничими ваґонами. Тому, що бракує запасових частин для їх ремонту, майстри помагають собі в той спосіб, що одні ваґони направляють другими. Бракує якомусь ваґонови вісі, вони знімають з коліс другий ваґон, його викидають, а вісью реперують тамтой. Так виконують директиви Москви. А директива Москви мусить бути виконана, хочби й коштом зменшення залізнодорожного парку.

ЗАПИТ В АНҐЛІЙСЬКІМ ПАРЛЯМЕНТІ В СПРАВІ АВТОНОМІЇ ЗАКАРПАТТЯ

ЛОНДОН. — Українське Бюро подає дослівний переклад запиту посла сера Роберта Ґовера в справі автономії для Закарпаття. Той запит поставлено по відповідях міністра в справі положення Українців під Польщею, яка теж зобовязана міжнародніми договорами дати Галичині автономію.

Сер Роберт Ґовер: запитує міністра справ закордонних, що зробила чехословацька держава в тім напрямі, щоб виконати зобовязання, перебрані нею згідно з умовою, підписаною нею 10-го вересня 1919 р. в Сан Жермені ан Лай між Британською Імперією, Злученими Державами Америки, Францією, Італією і Японією з одного боку та чехословацькою державою з другого боку, яка обовязалася створити з української території, знаної загально під назвою Підкарпатська Русь, окрему автономну одиницю в межах чехословацької держави з окремим соймом та урядовцями, яких вибиранob по можности більше з місцевого населення; а як тих зобовязань не виконано, то чи розпочато якісь заходи в цій справі, або чи мається на увазі їх розпочати?

Сер Джан Саймон, міністер справ закордонних: Розділи, від 10 до 13, того договору, про який шановний пан посол говорить і який відноситься до автономії Підкарпатської Руси, є включені до 3-го параґрафу конституції Чехословацької Републики. Розділи 12 і 13 уже здійснені, урядовців вибирається справді по можности зпоміж місцевого населення, а здійснено теж і заступлення Підкарпатської Руси в чехословацькім парляменті. Чехословацький уряд признає отверто, що дотепер він не мав змоги виконати зобовязань, зазначених у розділах 10 та 11, але кілька разів виявляв готовість виконати їх, як тільки край матиме господарську змогу нести тягарі автономної управи. Цю справу розглядала кілька разів комісія меншостевих справ Ради Союза Націй, а останнього разу в грудні 1930 р. Справоздання, яке видала комісія, висловлює переконання, що на чехословацький уряд можна числити, що він виконає дотичні точки договору, коли тільки переможеться теперішні перешкоди, якими є біднота краю та його відсталість.

ПРОТИ ЧИТАЛЕНЬ ЕП. ХОМИШИНА.

СТАНИСЛАВІВ.—Відозва еп. Хомишина, в якій він закликав духовенство закладати окремі читальні під назвою „Скала", стрінулася по громадах з великим спротивом. У тій відозві взивається духовенство до боротьби з теперішніми, світськими читальнями, як деструктивними і демаґогічними. Нові читальні мають бути під виключною контролею ординаріяту і священства по селах. Куратором читальні „Скала" має бути в селі кождочасний парох, який має право завісити кожду ухвалу виділу читальні.

Нову акцію еп. Хомишина вважають новою спробою ввести в народнє життя хаос, заколот та гризню. Проти цього орґанізується спротив цілого громадянства.

В НІМЕЧЧИНІ СИТУАЦІЯ НЕЯСНА.

БЕРЛІН. — У дипльоматичних колах ломлять собі голову над тим, яка була властива причина того, що Гітлер скликав так таємно зїзд провідних сил націстів. Підтверджують, що в своїй промові Гітлер зазначував, що він не є задоволений з того, що діється в рядах партії. Виходило, що хоч на зборах виявлено незвичайну солідарність і карність, то таки справа та в дійсности не представляється так рожево, як у заявах чи декляраціях. На ділі гармонії в партії нема, і це найбільше турбує Гітлера.

ЗВІЛЬНЯЮТЬ ПОЛІТИЧНИХ ВЯЗНІВ.

ВІДЕНЬ. — В Австрії йде до ліпшого. Вже випустили на волю тисячі увязнених соціялістів і націстів.

ГЛЯДЯТЬ БАЙДУЖНО НА ПРИСТУПЛЕННЯ АМЕРИКИ ДО ЛІҐИ НАЦІЙ.

БЕРЛІН. — Німеччина не привязує надто великої ваги до піднесеної в Злучених Державах справи приступлення їх до Ліґи Націй. Як би воно не сталось, кажуть Німці, Німеччина на тім нічого не скористає. Злучені Держави не згодяться висилати військо проти якоїсь держави, якщоб це зарядила Ліґа. Значить, Злучені Держави, навіть якби приступили до Ліґи, будуть тільки „неофіційним обсерватором".

БУВШИЙ ПРЕМІЄР В АРЕШТІ.

ПАРИЖ. — Запроторено на 18 місяців до тюрми Фредерика Франсоа Марсаля, що був два дні премієром Франції. Крім того має він заплатити кошти судового процесу, в сумі 20,000 франків. Засуджено його за спроневірення фондів. Він був президентом компанії, яка натягнула щировців на 29,000,000 франків.

Франсоа Марсаль був відомий іще з того, що все противився сплаті воєнних довгів Америці.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy	
На рік	$6.00	One year	$6.00
На пів року	$3.25	Six months	$3.25
На три місяці	$1.75	Three months	$1.75
Число з пятниці (з англійською частю):		Friday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$ 2.00	One year	$ 2.00
На пів року	$ 1.25	Six months	$ 1.25
В Джерзи Сіті і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$9.00	One year	$9.00
На пів року	$4.75	Six months	$4.75
На три місяці	$2.50	Three months	$2.50

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ДОПОМОГА І ОБЕЗПЕЧЕННЯ

Цими днями починаються сесії багатьох законодатних тіл Америки. Незадовго починається засідання конґресу. Вже почалися сесії деяких леґіслятур, приміром леґіслятури Ню Йорку. Голови адміністрації виголошують, чи приготовляють апеляції до законодатних тіл. Посли, сенатори й конґресмени вже виготовляють проєкти законів. В самому конґресі жде рішаючого голосу сенаторів і конґресменів понад дві тисячі проєктів.

Це все повинно би звернути загальну увагу населення на важні справи, які мусять бути порушені в дебатах і ухвалах законодатних тіл. Хоч ріжні події дня, сензаційні й ударяючі, відвертають увагу від дебат законодатних тіл, думаючі поважно люди не можуть забувати про це важне поле суспільної праці.

Відкриття сесії нюйорської стейтової леґіслятури дає нам примір великої ваги зборів законодатних тіл у теперішню пору. Промова ґовернора стейту про законодатні потреби стейту вичисляє довгу низку незвичайно важних справ, що ждуть законного унормування. Між цими справами на першому місці стоїть справа безробіття. Цю справу стейтовий ґовернор порушує аж у двох уступах. Наперед говорить він про допомогу безробітним. „Стейт Ню Йорк", говорить нюйорський ґовернор, „був одним з перших, що признав засаду, що всі його горожани, охочі до роботи, що не можуть її знайти, мають мати поживу й хату". Уряди стейтів, цілого краю й міст співпрацювали енерґічно, щоб дати людям їжу, дах над головою й одіння. Це роблено безпосередньо допомогою та відкриттям ріжних публичних робіт.

З другого боку, говорить нюйорський ґовернор, законодатні тіла мусять подбати за те, щоб захоронити права й працю робітника. Тому він радить стейтовій леґіслятурі завести якусь систему обезпечення праці, себто запевнити робітникови, що на випадок, як він без своєї вини не дістане роботи, він буде мати удержання. Про обезпечення проти безробіття, каже ґовернор, думає вже федеральний уряд і на сесії конґресу цю справу певно будуть розглядати. Стейтова леґіслятура має зробити свою частину роботи.

Відомо, які закони ухвалять у конґресі й у леґіслятурах, буде залежати в великій мірі не тільки від членів законодатних тіл, але в деякій мірі теж від урядів, котрі будьщобудь мають всетаки великий вплив на законодавців. У ще більшій мірі повинно це залежати від публичної опінії, себто від широких мас населення. Від їх уваги буде залежати, які закони будуть ухвалені. Чи там буде тільки зроблено щось, щоби виглядало, що щось робиться, чи буде зроблено щось справді сутного для заради найбільшому лиху нових часів.

Інж. В. Се енина.

ЛЕТНИЦТВО Й УКРАЇНСЬКА МОЛОДЬ В АМЕРИЦІ

(З реферату, який виголошено на Річнім Засіданню Виконавчого Комітету Обєднання).

Серед Українців в Америці видвигнено тепер справу летництва. Екзекутива Обєднання звернулася до мене, щоб я, як професіоналіст, що від років працює у тій професії, як той, що є обзнайомлений з українським життям в Америці, виготовив про ту справу відповідний реферат. Це я ось зробив.

Що люди думають про летництво.

Мені здається, що як у нас говориться між людьми про летництво, то пересічний громадянин зараз має перед очима Линдберґа і його перелет через океан, а разом з тим і ту славу, яку ця людина придбала Америці і собі. Річ природня, що зараз насувається питання: а чому не міг би такого діла доконати й Українець? Тому, як який наш хлопець береться за летництво, то вже вимагається від нього, щоб він доконав чогось такого, як Линдберґ, або щось більше, а інакше шкода труду.

Про перелет через океан.

З такого розумування виринають у нас гасла, в одиниць і громад, про потребу перелету українського летуна на українськім літаку через океан на Україну.

Річ ясна, що такі річи виглядають для багатьох на перший погляд дуже симпатично. Нам може здаватися, що як такий літак осяде у Львові чи в Києві, то ми доконаємо тим величезного діла, принесемо величезну славу Україні, заімпонуємо нашим ворогам, і т. п. Все те ми робимо по щирости, в переконанню, що робимо якнайкраще. Та застановімся над тим з практичного боку.

Перша річ: Така виправа не принесе нам ніякої слави. Перелет через океан це тепер річ буденна. Чи хто доїде до Києва, чи ні, це буде для світа менше інтересне, бо головна справа — це перелет через океан.

Друга річ: Кажуть, що такий лет підбадьорить наш нарід. А що буде тоді, як лет не вдасться? Наш загал, особливо тут в Америці, вимагає у всім успіху, точного виконання, певности, що вдасться те підприємство, на яке він складає гроші. Щож буде, як лет не вдасться? І яке буде задоволення, коли американська преса десь-там мимоходом занотує, що ще хтось-там (а може навіть який „Рошен") перелетів „велику баюру". Бо авіяційні кола дивляться тепер на такі перелети дуже скептично. Для них тільки ті перелети мають значіння, які зааранжовані для якоїсь наукової, авіяційної цілі.

Скільки це коштувалоб.

Виправа через океан коштує приблизно $70,000. А коштує так багато тому, що треба будувати новий літак, або перероблювати старий. Найважнішою справою є приміщення опалу, бо всі літаки побудовані на короткі перелети. Їм не важко добирати потрібні запаси ґазоліни. Та в перелеті через океан справа мається інакше. Кождий закуток літака є заповнений опалом у спеціяльних збірниках - тенках. А це теж коштує гроші. Інструменти і мотор мусять бути найліпшої якости. Таксамо опал. Асекурація і підготовка та вижидання погоди теж получені з видатками. А з того всього назбирається велика сума.

Все те требаб видати на: ризико з перелетом через океан.

Чому не видати гроші на щось певного?

Беручи це все під увагу, можна спитати себе: чи не краще зужити ті гроші на іншу ціль, от хочби на підготовку великого числа українських летунів, які у своїм часі моглиб стати нашому народови в допомозі при новім зриві до боротьби за волю?

Я думаю, що краще видати $70,000 на цю підготовку, ніж на перелет через океан.

Дві методи науки летництва.

Початки летництва зачалися від того, що люди почали наслідувати лет птахів. З того зродилися вдатні спроби людини взноситися в повітря при помочі крил і повітряних струй, які треба вміти вишукати і без яких людські штучні крила не втрималисяб у повітрі. Потім чоловік причепив до тих своїх штучних крил мотор, яким він, при помочі вітрака витворює штучний вітер, що ним поганяє свої крила.

Отже з того виходить, що чоловік вчився зпочатку літати на крилах без мотору, в так званих „ґлайдерах" (безмоторових літаках). Є дві ґрупи цих безмоторових літаків:

„Gliders", якими можна спускатися з висоти на землю, і „Soarers", якими можна втриматися в повітрю неозначений час. Оті способи летництва є найбільш розповсюднені в Німеччині. В Америці „ґлайдінґ" не є популярним, бо фабрики моторових літаків глядять на це як на конкуренцію. Ріжниця між „ґлайдером" і моторовим літаком є та, що „ґлайдер" є легкий і без мотору, а моторовий літак тяжчий через тягар мотору, опал і колеса, та тому, що ціла будова мусить бути тяжча, щоб літак міг видержати тягар у повітрі. З тих і інших причин літак дорожчий ніж „ґлайдер".

„Soarer" є подібний до „ґлайдера" і тому називають його нераз „secondary glider". Є він з більшими крилами, які дають змогу керманичеви вдержатися в повітрю довший час, якщо він вправлений у вишукуванню повітряних струй, що є завжди приявні, а тільки треба знати, як їх знайти. „Soarer" це свого роду другий і вищий ступінь безмоторового летництва. Цей рід літака коштує більше ніж „ґлайдер", але менше від моторового літака.

Не буду ширше над тим застановлятись, а тільки зазначу, що ученик, вправлений у "gliding and soaring", може в дуже короткім часі вправитися в летництві з моторовим літаком. Його наука не є виставлена на такі небезпеки, як наука з моторовим літаком. А ученик, вправлений з „ґлайдінґ", є обзнайомлений з кождим родом літака. Ушкодження „ґлайдера" рідко коли є катастрофальне для ученика. Наука на безмоторовім літаку, а потім на моторовім, є більш основною і дешевшою, ніж наука виключно з моторовим літаком.

Скільки коштувалаб наука.

А тепер про кошти утримання летничої школи, беручи під увагу, що вона матиме 100 учеників.

Школа мала би два відділи і малаб дати ученикам ліценцію на приватного пільота, так, як це роблять усі інші приватні школи летництва.

Як говорю про два відділи, то маю на думці осінній курс, призначений головно на науку для учеників з тих околиць, де є школа, і літній курс для учеників з дальших сторін.

Кошти школи виносилиб:

1) **Інвентар.** Нерухоме майно школи: $5,490.

В той інвентар входять два типи „ґлайдерів", один моторовий літак, та інструменти, що їх можна дістати дешевше „з другої руки".

2) **Персонал і біжучі розходи.** Річно: $11,680. Це були би майже всі видатки. В тім булиб теж оплати для вчителів, між якими був би теж учитель українознавства.

Не рахуючи тих грошей, що вкладається в нерухоме майно, сама школа коштувалаб $140.80 від учня. Але тому, що ученики мусіли би перебути якийсь час на полю і там жити на свій кошт, то кошти одного учня виносилиб $231.

З того виходить, що за $70,000, потрібних на перелет через океан, ми моглиб вивчити на протязі трох літ яких 277 пільотів. А що українознавство булоб обовязковим предметом навчання, та що з нього скористалиб по правді тільки 10% учнів, ми підховалиб усетаки 27 добрих пільотів і механіків — свідомих Українців.

Моя пригода з молодю.

Мені довелося вже вчити в Ню Йорку наших молодих хлопців, що зацікавилися летництвом. Мені припало держати з ними коротенький курс будови літаків. Отих молодих хлопців спитав я раз, чи вони пішли би битися за Україну. Це було на початку курсу. А вони відповіли цілком щиро й отверто, що не пішлиб. Казали, що старий край їх мало інтересує, а вони хочуть бути лише летунами, тому і ходять на цей курс. Та склалося так, що по вбивстві Дольфуса в Австрії американські часописи зачали широко писати про можливости війни в Европі. Про це зайшла розмова з хлопцями. А один з них, що так говорив про Україну, як вище наведено, каже: „I think we Ukrainians had better hurry and get ready!" (Мені здається, що нам, Українцям, треба поспішати і бути готовими).

Я застановлявся сам над тою зміною. І завважив, що той хлопець за короткий час зачав інакше думати про терпіння українського народу в старім краю. Він навіть почав відчувати, що йому всміхаються геройські перспективи на випадок війни і боротьби України за визволення. А що булоб, колиб ми так мали постійну таку школу і повели освідомляючу науку більш систематично? Батьки і матери голови собі ломлять, як задержати молодь при українстві, як втягнути її до наших організацій, а така авіяційна школа допомоглаб їм у тім дуже багато. Тільки на одно треба памятати: Не про бізнесові авіяційні школи нам думати, а такі, щоб видали нам пільотів з українськими ідеями.

Чи можливі такі школи?

Та як приглянутися життю нашої іміґрації, то здається, що це все справа безнадійна. Головно, коли брати на увагу стару ґенерацію. Та я вірю, що як ту справу підійме сама молодь, то вона здійсниться і старше покоління допоможе таку школу створити.

Тепер маємо мабуть уже щось аж три такі авіяційні школи. Мені здається, що ціяка з них не вдержиться. Покищо нема місця на три школи. Простий розум каже, що треба поставити одну, а добру інституцію, особливо тоді, коли та інституція має бути вдержувана коштом суспільности. Тому, якщо має бути дійсна українська авіяційна школа в Америці, вона повинна бути одна. Всі сили повинні бути на тім полі злучені в одно. Така школа, яко загально-народня інституція, не повинна бути вживана для партійних цілей, для політичної реклями. І повинна бути контрольована всіми нашими національними силами, що згодяться її попертти. Така школа може відограти навіть велику ролю тут в Америці. Вона може притягнути до себе молодь тих несвідомих національно наших братів, що прийшли сюди з Закарпаття. А це теж справа великої ваги.

Тому пильнуймо справи українського летництва. Виведім її на широкий загальнонародній шлях, а тоді матимемо з цього діла великі користи.,

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

РАЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Вільних Козаків, від. 316, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в четвер, 10 січня, в годині 8-мій ввечір. Проситься всіх членів прийти на ці збори, бо є важна справа до вирішення, що осталась з минувших зборів. Отже приходіть, голосуйте проти, або за, щоб опісля не було нарікань, що ви не знали, бо не були присутними. Контр. комісія здасть справоздання за минувший рік. Проситься членів платити свої вкладки кождого місяця, щоб не потрібно вас суспендовувати одного місяця, а другого місяця принимати. — В. Гурянський, секр.

Михайло Грушевський.

ЯСНОВЕЛЬМОЖНИЙ СВАТ

Різдвяне оповідання М. Заволоки.

(2)

II.

Як сказано було вже на початку цієї достовірної історії, отець Кирило Іванович, або Кирило Матербозький, як говорилось у Києві, запросив Грицька Пісченка до себе на неділю у гостину. Небіщик старий Пісченко був якийсь колеґа отця Кирила, чи сусід — того вже за давнім часом докладно дійти не можна. Досить того, що відколи Грицько зявився в братському монастирі, забирав його отець Кирило від часу до часу до себе на свято, і Грицько уганяв тоді з мало що молодшою від нього Настусею по чудовому городі попівства.

Відстоявши службу божу і відпросившись в отця префекта, Грицько в святочнім убранню — новій довгій чемері, оподоясаній добрим поясом, з кереєю поверх неї, в новій шапці з оксамитним верхом і для повної туалети — з вишиваною шовком хусткою за поясом (подарунком Настусі), попростував до отця Кирила.

Дімок, де жив протопоп, стояв зараз за Успенською церквою, чи старою катедрою, як тоді казали. До року 1633-го, коли небіжчик Могила, відібравши в уніятів св. Софію, переніс туди свою катедру, Успенська церква була якийсь час катедрою: коли 1613-го року уніяти „ґвалтовне" забрали у православних св. Софію, київська громада, „за привилеем великого короля Жиґимонта", поручила київському будівничому, Волохови Себастиянови Брачі, зреставрувати якнайспішніше старинну, ще з князівських часів, і велику, але опущену церкву Успенія, „бо опала и ошарпалася была вельми и розвалялася". Тоді протягом півчетверта місяця розкидано верхи муру, „по верхніе окна", побудували його наново, поставили баню й укрили, так, що можна було службу правити. І по перенесенню катедри до св. Софії Успенська церква звалася катедрою, й була найліпшою парафією в Києві: до попівства належало чимало крамниць на ринку, на котрім стояла Успенська церква, а ґрунт займав цілу Щековицьку гору, що надав церкві ще небіжчик воєвода Константин Острозький, і тут іще попередники отця Кирила завели чудові сади й городи.

Сам отець Кирило був великий книжник, але не великий господар. В своїм часі він був улюбленим учеником Йова Борецького, тодішнього ректора братської школи, пізнішого митрополита, і намірявся віддатись науковій і звязаній з тим духовній діяльности, забирався до постриження, аж разом усі ті пляни розбили чорні брови дівчини — доньки тодішнього бурмистра київського, пана Матвія Мачохи. Кирило пробував перемогти себе, на цілі місяці тікав з Києва, мучився і сох і нарешті, стративши надію переборoти своє серце, махнув рукою на свої пляни й оповів свою біду Борецькому. „Милостивець і меценат" братських спудеїв (так названий він у написі на ґробі), пожалкувавши над страченими по части надіями, зголосився сам висватати свойому улюбленцеви пишну патриціянку. Йому пощастило, і за кілька місяців Кирило Іванович уже празнував своє весілля, а невдовзі висвячений був на священика. Йов, ставши митрополитом, приділив його до катедри, а по смерти тодішнього протопопа отець Кирило зіставсь при цій церкві протопопом.

Кирило, закинувши пляни про монашество, не закинув своїх наукових інтересів. Він уславився в Київі як дуже очитаний богослов і запалений бібліофіл. Серед книжних і просвітних інтересів тихо пролітало його життя, закаламучене двома лише тяжкими пригодами: смертю його милостивця Йова, котрого незвичайно любив і був йому безконечно відданий, і смертю жінки, що вмерла рік пізніше, лишивши йому маленьку донечку — Настусю. Від того часу життеві інтереси отця Кирила ділилися між бібліотекою й донькою, котру дуже кохав.

III.

Грицько застав отця Кирила в родиннім крузі — був у нього шваґер, син небіжчика Мачохи, що того року був райцею, з родиною своєю, і ще якийсь свояк. Грицька повитали як добре знайомого. Отець Кирило стрічав його дуже радо. В нього давно уложився вже плян — і з ним він не занехав поділитися зі своякaми — що як воно буде добре, мовляв, як би Грицька женити з Настусею — булоб кому передати свої книжки і свою роботу. Отця Кирила немало турбувало те, що він не мав сина, і хоч навчив свою Настусю не тільки читати й писати, але, що вже зовсім виходило дивно і — по латині, одначе розумів, що вона його не заступить.

За обідом піднялася розмова і зараз проскочила на Хмельниченка. Отець Кирило і Мачошенко знали його особисто, памятали й старого Хмельницького, що був підстаростою за небіжчика Даниловича. Добре пригадували участь Богдана в повстанню Павлюка, коли він був військовим писарем. Мачошенко, покладаючи на незвичайні здібности Хмельниченка, пророкував велике значіння його замислови.

— Нарід заворушився вже, бачу; немало й нашого міщанства мабуть потягне: он ті ремісничкн молоді, що собі чуприни підголюють та вуса по козацьки запускають. Та й у вас у братстві, пане Пісченку, — засміявся він до Грицька — знайдеться певно немало охочих проміняти перо на шаблю.

— Щож, воно не дивно, пане райцю, кождому свій нарід милий. І я, як би на те пішло, не від того був би, — додав він, — скинувши оком на Настусю, що змарніла якось за ці дні, неспокійно прислухувалась до цієї розмови і тепер на ці слова разом зблідла.

— Ти? пішов би в козаки? — здивовано запитав отець Кирило , і додав з обуренням: — Ані не забирай собі в голову того. Твоя річ книжка та перо.

— INTER ARMA SILENT MUSAE (підчас війни затихають музи) — відповів Грицько.

(Дальше буде).

СВЯТИЙ ВЕЧІР НА ЗЕМЛІ

Погасло сонце, вечір, темніє,
На землі сніжна скатерть біліє,
Вгорі високо моргають зорі
На безмежнім синім просторі.
Вітер під лісом сів, притаївся,
На велич ночі він задивився,
Бо Святий Вечір на землі.

Чуйно притихли ліси і бори
Й хоч вже стемніло, не сплять ще гори;
Зпоза них місяць став визирати
Й почав ткань срібну, як все, снувати.
Студена нічка тихо вандрує
Й на срібній ткані взори рисує,
Бо Святий Вечір на землі.

Мороз легеньким ходом ступає
Й попід віконця він заглядає,
Як на ялинках свічки палають,
Дитячі очка щастям сіяють.
Тай орнаменти почав він ткати
На всіх віконцях кождої хати,
Бо Святий Вечір на землі.

Понад містами й понад селами
Тиша царює, немов у храмі;
Лиш мир хрещений зтиха співає
При Свят-Вечері, що споживає.
Колядок звуки ген-ген несуться
Й на легких крилах до небес пнуться,
Бо Святий Вечір на землі.

Анастасія Рибакова.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

ОПИСАВ СЕБЕ САМОГО.

Кождої каденції американського конгресу видається конгресовий шематизм („дайректорі"), у котрому кождий член конгресу подає власними словами про своє життя й діяльність.

З цього, що кождий подає про себе, себто пише власний життепис, виходять дуже цікаві характеризації власної особи. Деколи характеризація виходить уже навіть із зовсім побічної обставини. Ось, примір, сенатор Кузенс забрав два рядки, щоб написати про чоловіка, що був успішним бизнесменом, кілька разів мейором великого міста Дітройту та три каденції сенатором у Вашингтоні.

Зате сенатор Мекаду, щоб розповісти про себе, потребував 400 слів.

ЧЕРЕЗ ЩО ЛЮДИ СТАЮТЬ УБИВНИКАМИ.

На процесі проти Гавптмана за викрадення й убивство дитини Линдберга говорив прокуратор, що Гавптман поповнив злочин тому, що він хотів добути багато грошей, щоб могти жити легко й без праці.

Відомий американський письменник Александер Вулкот каже, що це пояснення злочину занадто просте. Він припускає, що Гавптман викрав дитину Линдберга, вбив її та забрав великі гроші від Линдберга не з матеріяльних мотивів, а з зовсім іншого мотиву, а саме з божевільної зависти до світового героя.

Вулкот приїхав на процес як репортер одного американського щоденника й там він обсервував Гавптмана. Письменник каже, що підчас зізнань Линдберга в суді лице Гавптмана, звичайно нерухоме, зраджувало обурення, що хтось інший, а не він, хочби на хвилю є осередком загальної уваги людей.

Чи правдиве припущення Вулкота, нині про це не можна нічого певного сказати. На всякий випадок Вулкот пригадує нам на замітну людську рису. Жадобу гроша кождий розуміє; зате жадоби слави та зависть до славної людини не так легко зрозуміти, а тим, що нею в життю керуються, легше їх укривати.

ТЕЖ ГРОМАДЯНИ.

На розправу проти Гавптмана зіхалися стільки газетярів, що в Флемингтоні певно вже й у найбільше відлюдній місці сидить десь репортер, жадний підглянути щось, чого інші не підглянули.

Один з них станув собі між людей, що прийшли на процес з цікавости, і слухав, що вони говорили. „Як ми не дістанемося до судової салі", говорив один зі жадучих, „то скажемо шерифови, що більше не голосуємо".

„Зовсім слушно!" — каже інший. „І перестанемо платити податки".

Можна догадуватися, що ці горожани вважають право бути на судовій розправі таким самим правом горожанина, як приміром право голосувати. Не добачують, що право до публичної розправи заведено безпосередньо для добра обвинуваченого, а не для добра цікавих. Зрештою не піти до виборів зі злости на шерифа, котрий може помістити в судовій салі тільки обмежене число цікавих, значить стільки, що сказати шерифови: „Як ти мені не даєш права бути на розправі, то я, щоб тобі допекти, ще відберу собі самий право вибору".

Американці кажуть про ці зі злости на своє бридке лице втяти собі ніс.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

NEW HAVEN, CONN.

A Report from State of Connecticut Ukrainian Political Organization Meeting.

The State of Connecticut Ukrainian Political Organization held its semi-annual meeting at New Haven, Connecticut, on December 25, 1934.

This meeting was attended by delegates from Hartford, New Haven, Danbury, Bristol, New Britain, and Bridgeport. Mr. Kalina opened the meeting by giving a report of the work done for the year 1934. This was followed by reports from the Financial Secretary, the Recording Secretary, and the Cashier.

The delegates were allowed to ask questions and discuss any problem which remained doubtful in their mainds. One of the main topics of discussion was religion. The speakers were well aware of the fact that religion is an indispensable element in the lifes of all kinds of people. Religion has exercised its powerful influence upon men of all races, of all ranks, of all stages of historic development, even long before Buddism and Confucianism and Christianity and Judaism and all the other modern religions had at all come into existence. Religion has been with man always, even in the primordial, prehistoric epochs of human existence. But whether you are a Christian, Protestant, Episcopalian, or Non-believer, is not the concern of such an organization. In this organization we are strifing for **national unity and strength.** If you are a loyal Ukrainian you will discard these animosities that exist between yourself and your neighbor because your religious views do not coincide. Instead of uniting our people these hatreds and misunderstandings tend to sever our people.

We shall leave the subject of religion and concentrate on National Independence. From time to time in the hearts of the Ukrainian people, especially the youth, throughout the world should be scattered the thought, "some day Ukraine will be free from all persecutions and maltreatments and win her recognition as a Nation."

After the discussions were ended, Mr. Charnosky was elected Chairman to take charge of the election of new officers. The following officers were elected for the year 1935:

President, Mr. Aponovich; First Vice-President, Mr. Charnosky; Second Vice-President, Mrs. Yarosevich; Recording Secretary, Mr. Wasyl Witinok; Ass't Recording Secretary, Miss Helen Danilyw; Financial Secretary, Mr. Drapiak; Ass't Financial Secretary, Miss B. Pylypchuk; Cashier, Mr. Sagan, and Assistant Cashier, Mr. Bysh.

Finance Committee: Mrs. Kuslan and Tekla Hulobovich; Organizers: Mr. Kalina and Mr. Gynowich.

The new officers took their places and discussions were then open concerning new work.

At this election four younger members were given positions in the organization. In the State of Connecticut we hope to do bigger and better things since the younger element has been given a chance to stand on the same footing with the older members. Young members say, "Let's show the older folks that we can accomplish something."

Elizabeth Pylypchuk,
Assistant Financial Secretary.

MUSICAL EVENTS

Dimitri Chutro will present in Philadelphia the premiere production of his two modern Ukrainian ballets, "Na Luhach" ("In the Meadow"), with music by Vasil Sokalski, and "Korshma" ("The Inn"), music by Theodore Akimenko. The choreographic details of these ballets are concerned with popular Ukrainian customs and beliefs.

(The Philadelphia Inquirer, December 30, 1934).

ПОДЯКА.

Я, нижче підписаний член 223 від. У. Н. Союза, складаю сердечну подяку головним урядникам нашої організації за уділення мені допомоги з фонду запомогового в сумі $75, котрі стали мені дуже великою поміччю у моїй недузі. Також дякую місцевим урядникам за їх труд.

Григорій Кузминський.

ПРИ КІНЦІ РОКУ.

Дехто має звичай розглядати кожний свій день: що зроблено доброго й злого, що лишилося нездійсненим, які обовязки не виконані. Інші роблять це не що дня, а час від часу, але роблять, бо відчувають у цьому потребу. Але є між нами й такі, — їх навіть багато! — що переступають з дня на день, з тижня на тиждень, мимо яких минають місяці, але які ніколи не оглядаються на минуле, на перейдене, й ніколи не цікавиться ні тим, що вони виконали, ні тим, чого не виконали.

Та при кінці року навіть і такі мусять хоч на хвилину застановитися й коли нема часу ревідувати зроблене, хай принаймні згадають хоч те, що вони мали зробити й чого не зробили, й що перейде за ними, як тінь, у новий рік і там знову буде чекати від них видоволення. Часом це зовсім прості вчинки, що їх виконати так легко. Для прикладу згадаймо про пожертву на Український Дім для Музею Визвольної Боротьби України. Відколи Музей оголосив збірку на ту ціль, вона стала обовязком всіх Українців, крім тих, очевидно, що під Москвою. Кожний, незалежно від свого походження, суспільного стану, церковної приналежности, політичних переконань — словом, від усього того, що нас рікнить і розєднує, кожен, як Українець, мусить принести свою цеглину на цей національний будинок. Хто цього не зробив у минулому році, мусить зробити тепер, в р. 1934, який отсе кінчається. Лишається ще кілька тижнів до зустрічі нового ювилейного року Музею, коли Музей святкуватиме своє десятиліття. Хай же кожний, хто ще й досі не дав нічого на будівлю Українського Дому в Празі, хоч при кінці року пішле Музееви свою пожертву і вільніше зустріне новий 1935 рік!

ШЕВЧЕНКО ПО ЖИДІВСЬКИ.

Московська „Правда" звідомляє, що „Видавництво національних меншин на Україні" випускає твори Тараса Шевченка жидівською (еврейською) мовою.

М. Степанчук.

РІЗДВЯНИЙ ОБРАЗ

І досі той образ цінний іще бачу:
Зпомежи загати, з похилої хати,
Зпід тихої, снігом покритої стріхи,
Так повної щастя, принади і втіхи,
Всміхаються личка веселі дитячі.

І досі ще бачу: зза шиб невеличких
Тихих, сумовитих, морозом покритих,
Невинні оченька в небо споглядають
І щастя, розради собі там шукають,
Шукають святої, ясної зірнички.

І досі ще чую: дзвіночком лунає
Дітвора по хаті; „Матусенько! Тату!
Вже зіронька в небі на сході сіяє...
Пора до Вечері! Різдво в нас витає!
„Христос народився! — зірничка звіщає".

І досі ще бачу: стіл сіном накритий,
Батько „діда" вносить, „Свят-Вечір" голосить,
А матінка ставить на стіл смачні страви.
Журба й горе, зникли, там радість настала
І кождий в родині веселий і ситий.

І досі ще чую побожні ті співи:
Співа батько й ненька і діти маленькі;
Живий людський орган несеться із хати,
Молитва лунає до Христа Дитяти
За життя, здоровля, за долю щасливу.

І нині я бачу: з віконець тих давніх,
З кождої хатини нашої Вкраїни
До неба звернені всі очі і лиця,
Шукають на сході святої зірниці,
Шукають розради в неволі й кайданах.

І нині я чую: з кождої хатини
Коляда несеться, а ворог сміється,
Несе смерть й знущання на нашу землицю,
Сквернить, зневажає різдвяну зірницю!
Нема мира з неба на землях Вкраїни.

Невжеж всі століття ми все надаремно
Так колядували й Христа прославляли?
Невже і зірничка сміється над нами
І клить з нас, глузує разом з ворогами?
Невжеж мира й щастя вже ми не діждемось?!

О, ні! У зневіру нам не упадати!
Ходім, колядуймо і сили гартуймо!
Нам волі зірничка заблисне із неба,
Як мир і братерство ми створимо в себе,
Як спільно їтимем зірничку витати...

Ходім з колядою всі враз, скорим темпом!
До Господа Спаса дійде пісня наша...
Пропаде кат-Ірод... Ми пекло зруйнуєм!
В борні і у крові свій рай відбудуєм...
Засвітить нам зоря над нашим вертепом!

ВІДОЗВА

до односельчан села Бабинець, повіт Рогатин, Галичина.

З нашого села надійшов лист, у якім просять наші брати допомогти їм у будові Українського Народнього Дому.

Певно, що такі листи одержали й інші громадяни. Та що досі не було в цій справі ніякого голосу в часописах, осміляюся її порушити прилюдно. Наше село не може остатись позаду інших наших громад. Воно теж мусить вести культурну роботу. І в нім теж мусить бути наш культурний осередок, наш Український Народній Дім, у якім ми могли б гуртувати свої сили. В імя цеї дорогої справи, яка змагає до добра для України, прошу наших односельчан прийти з допомогою будові У. Н. Дому в нашім селі. Жертви можна слати прямо до Управи Народнього Дому в Бабинцях, або на такі руки:

Wasyl Mossora,
1292 Morris St., Roselle, N. J.

Славний німецький професор-анатом Рідінгер із Мінхену замолоду був голярем. Раз підчас вправ у просекторії звернув він увагу одному студентови, що його секційний ніж не досить гострий. Студент образився цією заміткою та сказав до професора:

— Трудно, я не розуміюся добре на гостреннні ножів, я ніколи не був голярем.

— Знаю, що ви не були, — відповів професор, — бо коли б ви були голярем, ви ним і до нині осталисьб.

А. Козма.

РІЗДВЯНА НЕСПОДІВАНКА

Юрій Козак, ощадний, порядний службовець, сказав кілька тижнів перед Різдвом до своєї молодої жінки:

— Знаєш, наш домашний буджет підупадає наслідком щорічних різдвяних дарунків. Чи не скінчитиб нам уже раз із тим глупим звичаєм?

— А певно, серденько. Я також думала вже над тим, лише якось не могла сказати тобі. Бо хоч скільки радости воно все мені приносить, зробити тобі якусь несподіванку та мені все ніяково, коли я тобі спричиняю видатки. Тому справді буде найкраще зробити цьому кінець.

— Самособою. Ми й без того знаємо, що одно одного кохаємо.

— Певно. Тай ми не молоде подружє, яке щойно прібралося.

— Тому наша різдвяна програма: ніяких різдвяних дарунків!

— Ніяких дарунків.

— А колиб нам осталося трохи грошей, що певно не станеться, то ми радше зложимо їх до щадниці.

— То добра думка. Тому не сердься, чоловіче, як цього року від мене нічого не дістанеш.

— Дурненька! Як я мав би сердитися, коли я сам предложив це. Коби лише ти потім не жалувала, як побачиш, що я приподжу голіруч.

Так обоє погодилися та припечатали згоду поцілунком.

Та коли свято все більше наближалося, хвилювали його пишні вистави, шум реклям і хвилі купуючих. Пан Юрій став сентиментальний.

— Бідна жінко! — зітхав він. — То кожна жінка в світі матиме різдвяну несподіванку, лише та одна ні? Моя гадка, на яку вона легко згодилася, було погане, самолюбне скупарство. Я, мужчина, можу легко переболіти, коли на Святий Вечір не дістану трох шовкових краваток, бо я, коли петребую, так чи сяк купую їх. Колиж жінці дійти до якоїсь дрібної окраси, як не на Різдво?

Кінець вибуху тих почувань був такий, що пан Юрій на три дні перед Різдвом рішуче ввійшов у ювілерську крамницю, щоби там підшукати якійсь невеличкий дарунок, а вкінці купив брилянтову брошку за сто пятьдесять гульденів.

Якийсь трохи несвій вийшов із крамниці. Такого дорогого різдвяного дарунку він іще ніколи не купував. Та він потішував себе думкою, що тепер дійсно справить жінці несподіванку, тимбільше, що вона нічого не сподівалася. Та жінка до самого Свят-Вечора не повинна нічого запримітити. Тому, як вернувся додому, не важився витягнути брошки, а причепив її на підшевці зі середини кишені сурдута та повісив у шафу. Сам надягнув інший сурдут. Потім замкнув шафу, а ключ сховав. Жінці, як запримітила, що він переодягнувся, сказав, що вже не хоче ходити в цьому старому, виходженому сурдуті.

Ще не настав Святий Вечір, як пан Юрій вернувся додому з уряду. Ледви вдержувався, щоби не виявити несподіванки та побачити, як зрадіє жінка. Вона ніби трохи образилась, що він не додержав обіцянки. Та ледви вступив у кімнату, побачив, що жінка вже випередила його.

Перед його бюрком стояв гарно різьблений фотель. — Не сердься, Юрку, — сказала жінка — та я ніяк не могла побороти себе, щоби не справити тобі цієї малої несподіванки.

— Адеж дорогенька, а щож із нашою постановою?

— Я, що правда, не додержала її, та правда, що ти знаєш, що я робила це тому, що кохаю тебе? Та не гадай, що через цю дрібничку захитався мій буджет.

Юрій приняв, щоправда, що замітку не зовсім поважно, бо він оцінював цю „дрібничку" на яких 40—50 гульденів. Та йому не приходило на думку витягати тепер таку дрібничку. Навпаки, він почувався більшим грішником, тому почав хитро:

— Бідна жіночко, цього року ти зле вийшла. Я додержав нашої умови та дістаєш від тебе дарунок, а тимчасом ти не дістаєш від мене нічого.

— О, то нічого не шкодить.

— Та щоби ти занадто не сумувала, то... то... Передовсім хочу переодягнути сурдут.

Юрій роздягнувся та відчинив шафу. Та вона не була вже така повна, як тому три дні. Схвильовано став шукати серед одягів.

— Деж моя стара, гранатова блюзка?

— Ти хочеш вбрати її? Тажже вона вже така знищена, що ти не можеш ходити в ній.

— Всеодно, одначе, де вона?

— Чому саме її шукаєш?

— Давай мені її мерщій!... Не розумію того! Таж я власноручно повісив її тут!... Ключ був у моїй кишені. Якже це могло статися?

— Юрчику, не сердься. Я вчора рано, як ти ще спав, отворила шафу твоїм ключем і зношені одяги...

— Що? Що ти з ними зробила?

— Я продала їх ганделесови.

— Боженьку!... Направду? Також гранатовий сурдут?

— Так, його також. За ті гроші купила я тобі цей різдвяний дарунок.

— Нещасна! А ти не перешукувала кишень?

— Самособою, що перешукувала.

— А не знайшла ти там золотої брошки, висаджуваної брилянтами?

— Ні.

— То страшне! А скільки ти дістала за сурдут?

— Три гульдени та сімдесять грейцарів.

— Боженьку! А брошка, що була в середній кишені, коштувала сто пятьдесять гульденів.

— Ах! Направду?

— Направду. Я купив тобі її на різдвяну несподіванку. Гарна несподіванка!

— Не гнівайся, Юрчику! Я тому не винна.

— Тепер не говори, скажи мені радше як зветься цей ганделес.

— Я не знаю.

— Як він виглядав?

— Рудоволосий, з каблукуватим вірлиним носом. Мав на собі темний одяг і ширококрисий мягкий капелюх.

— На основі того опису я не можу віднайти його. Може бодай знаєш, де він мешкає?

— Чекай — він сказав мені, щоби я післала по нього, колиб колись мала ще щось продати. Та я забула й це... Чекай, хай пригадаю собі. Вулиця зачинається на „Р".

— Руська?

— Ні.

— Рибяча?

— Ні, ні... вже знаю! Старотандитна.

— То вона зачинається на „Р"? Ах жінко, жінко!

— А я таки знала, що там приходить „р"!

— Яке число?

— 3, 13 або 53.

— Надягай футро й ходи. Візьмемо фіякра та відшукаємо брошку, коли ще можемо.

Обоє всіли на фіякра та поїхали на вулицю Старотандитну ч. 3, 13 та 53. Питалися кожного сторожа, чи там не живе який ганделес.

У кождому з тих домів жило їх по кілька. Тому вони мусіли по черзі стукати до ріжних дверей. А там родини сиділи вже при Святій Вечері та видивилися на незнайомого пана й паню.

Та ніхто з них не був той, що купив сурдут.

Впали на дусі, вже іще раз узялися укладати числа та зупинилися перед домами, які зачиналися на „3". Як від ч. 31 відчинили двері до другого торговця, стояв біля ялинки рудоволосий чоловік, а довкола нього скакали діти. І він — щоб розвіяти всякі сумніви — мав на собі гранатовий сурдут пана Юрка Козака.

— Це він! Це він!

На превелике зчудовання всеї родини незнайомий без словечка підбіг до батька родини наче який свояк, обняв його та сягнув рукою простісенько в кишеню.

— Пане, що ви хочете с мене? Я прикличу поліцію!

— Не кричіть, любий приятелю. Зараз усе довідаєтеся.

І пан Юрій Козак дуже врадуваний витягнув брошку із середини кишені.

За кілька хвилин усі знали, що сталося та були вдоволені, що батько далі не відпродав сурдута, а задержав для себе на свята.

Козаки ще ніколи не мали такого веселого Святого Вечора, як цей у рудого торговця старовини в вулиці Старотандитної ч. 31. Та й це правда, що ніякий Святий Вечір не коштував їх стільки, як цей, на який вони постановили були собі не видати ні цента.

— Ну, так, добродію — каже лікар до хорого, після того як оглянув його — ціле щастя, що ви ще тепер прийшли — вже була крайна пора!

— Я розумію, пане доктор в нинішніх часах усі потребують грошей.

ЧОЛОВІК, ЛЕВ І ВОВК

Різдвяна казочка для дітей.

Раз господар вовка злапав,
Що підкопувавсь під хлів,
Бо мабуть, що поживитись
Вовк овечкою хотів.
Взяв господар добрі вила,
Та так вовкови він дав,
Що вовнисько в своїй шкірі
Ледве, ледве позіставсь.
Перекинувся вовчисько
На землі разів із пять,
А, зірвавшись, хвіст підкулив
Тай почав він утікать.
І утік він аж до ліса,
До леговища свого;
І почав там дуже плакать
На господаря того.
Ишов тим лісом лев патлатий,
Він же цар усіх звірів;
Підступає він до вовка
І розмову з ним завів.
„Та чого ти, вовче, плачеш,
Хто і що тобі зробив?
Може голод дошкуляє,
А чи може хто побив?"
„Царю", вовк до лева каже:
„Чоловік мене побив,
Так ні за що, а ні про що,
Бо я шкоди не зробив".
„Чоловік?" Так лев питає:
„Що за звір оце такий:
Чи рогатий, чи зубатий
І чи дуже він сильний?"
„Царю", вовк відповідає:
„Найсильніший він від всіх,
Хоч, як дивишся на нього,
То збирає аж на сміх.
Рогів він зовсім не має,
Невеликий він є сам,
А як би от так нас злапав,
То біда би була нам.
Бо патик такий він має,
Що вогнем з нього плює,
І як вцілить в кого плюне,
Так і знай на смерть забє!
Ще язик такий він має
І блискучий і страшний,
Що кого лизне лиш трошки,
Той лежить вже неживий".
Так то вовк про чоловіка
Все розказував, що знав,
Бо нераз від чоловіка
Сам що сили утікав.
„То не може бути правда!"
Лев до вовка відповів.
„Як казати таке смієш?
Таж я цар усіх звірів".
А тобі я, вовче, кажу:
Чоловіка не боюсь;
Як його я де лиш злапаю,
То і зараз з ним побюсь.
Та біда, що чоловіка
Я ніколи не здибав...
Як він з себе виглядає,
Можеш ти де показав.
Якби те про чоловіка
Все неправду ти казав —
Памятай, щоб ні на кого
Більше ти не нарікав!
А тобі я, вовче, кажу,
Як неправда все твоя,
Памятай, що з тебе шкіру
Всю до чиста здеру я".
„Знаєш, царю, що", вовк каже:
„Ти зо мною ось піди,
Чоловіка я покажу,
Тільки трошки підожди".
Вийшли з ліса, при дорозі
Полягали у кущах,
Виглядає чоловіка
Лев з цікавістю в очах.
Раптом бачать: йде хлопчина.
Може літ йому із шість.
„Чоловік це?" — лев питає
І в очах у нього злість.
„Ні, мій царю, це дитина,
З неї буде чоловік,
Бо якби так чоловіка
Я побачив, тоб утік.
Почекали ще з годину,
Бачать: дід іде старий.
„Слухай, вовче", лев шепоче:
„Може це отой страшний?"
„Ні, ні, царю, зачекай ще;
З нього був вже чоловік,
Але він уже постарівсь
І кінчає вже свій вік.
Цей нікого не зачепить
І його чіпати гріх;
Як йому хто кривду зробить,
Того всі беруть на сміх.
Хто старому зле щось зробить,
То, повір мені, не жарт,
На цім світі він найгірший
І билиночки не варт".
Аж ось бачать: по дорозі
Молодий іде козак.
„От це штука", вовк подумав:
„От це левови то так!"
В козака була пістоля,
А при боці шаблю мав,
Ишов дорогою він жваво
Та ще пісоньку співав.
„Слухай, царю", вовк шепоче,
„Чоловік оце іде,
Утікаймо, доки час ще,
Бо обом біда буде!"
„Почекай ти, дурний вовче,
Подивися, як я сам
За хвилиночку з ним справлюсь
І як раду скоро дам".
„Царю мій, мене послухай,
Ти його не зачіпай,
А цілим як хочеш бути,
То до ліса утікай".
„Я, до ліса, чи здурів ти,
Щоб від нього я втікав?
Таж на мене кожен цуцик
Із призирством би плював".
„Ну, то спробуйся, як хочеш,
Та щоб потім не казав,
Що добра тобі я, царю,
Щирим серцем не бажав".
Пащу лев розняв зубату,
Гриву зїжив, заричав
Й так назустріч козакови
Із кущів він поспішав.
А козак добув пістолю,
Стрілив двічі, раз хибив,
А легенько другим стрілом
Ухо в лева зачепив.
Далі бачить, що зле буде,
Шаблю гостру витяг він,
Щоб цареви усіх звірів
Нею дати міг поклін.
Скочив лев, а козаченько
Так по лобі його вгрів,
Що аж лев від болю ойкнув
І на почіпки присів.
Скочив знову лев відважно,
Та цим разом по зубах
Гостра шабля козакова
Задзвонила так, що страх.
А потому знов по лобі
І по лабах, по боках...
Лев не бачить вже нічого,
Лиш свічки якісь в очах.
Та втікати ще не хоче,
Ще раз скочив, але так,
Що шаблюкою по плечах
Добре вгрів його козак.
Бачить лев, язик блискучий
Де лизне — вогнем пече,
А дотого з того місця
Кров струмочком ще тече.
І тоді аж лев подумав,
Що не буде більше жить,
Як сховатися у лісі
Завчасу не добіжить.
Повернувшись, лев втікає,
А козак за ним біжить,
Ще й дігнати його хоче
І мов за цуциком кричить.
Але втік лев, а у лісі
Вже на нього вовк чекав.
„Ну, як царю, хто подужав?"
Він у лева запитав.
„Краще, вовче, не питайся!
Чи ще ти не бачиш сам,
Що з спробунку може того
Душу Богови віддам?
Чоловік мене подужав,
А ти, вовче, поможи
І чим хочеш, але рани
Мої ти перевяжи.
Не біда мені ще була,
Як він в очі лиш плював,
А прийшлося дуже круто,
Як язиком він лизав.
Таки твоя правда, вовче.
Найсильніший чоловік,
Чоловіка не зачіплю,
Як Господь продовжить вік".
Довго після того бою
Хорим в лісі лев лежав;
Вовк приносив йому їсти
І у всім допомагав.
І відтоді чоловіка
Лев не хоче зачіпать,
А як тільки де побачить,
Все пускається втікать.

П. Т.

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

UKRAINIAN CHOIR WARMLY GREETED.

40 Members Tour City Singing Christmas Carol Program.

Bearing the message of Christmas the choir of St. Mary's Ukrainian church under the leadership of Prof. T. J. Hoptiak revived the custom of going about the city singing Christmas carols Monday night. The choir consisted of 40 mixed voices.

Several institutions were visited, among them being the New Britain General hospital, the Jerome Home, the Erwin Home for the Aged, the town farm and the Children's home.

Everywhere the carolers were greeted warmly as the significance of their visit impressed itself on the listeners. When the choir reached the Children's home the boys and girls living there had retired, but as the notes of "Holy Night" floated out on the still air, windows became illuminated and little faces peered out.

Besides institutions, the singers visited the homes of several city officials and other residents, where expressions of appreciation were voiced and Prof. Hoptiak and his choir received many sincere handclasps.

Prof. Hoptiak said today that the object of the tour was to restore the practice of vocal organizations paying Christmas eve visits to institutions and homes. He expects to repeat the program next year and hopes that others will take advantage of a custom which has been allowed to lapse and which through his efforts brought happiness to so many residents.

(New Britain Herald.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Дня 9-го грудня 1934 р. розпрощався зі світом Яків Швець, довголітній член від. 370 У. Н. Союза і тов. Любов у Ню Гейвен, Конн.

Покійний походив з села Довжанки, повіт Тернопіль. До Америки приїхав у 1910 р., а до У. Н. Союза вступив в 1914 році.

Була це людина дуже гарної вдачі. Цінив поступ і любив усе, що українське. Не бракувало його ніколи на ніякім народнім зібранню. Був членом тов. Любов і Запорозької Січи. Був предсідником 19-го відділу ОДВУ. І був вибраний делегатом на останній конгрес Обеднання. Не жалів ніколи гроша на народні цілі. І пережив неодну біду. Та найбільшим ударом була для Покійного смерть його дружини Катерини. Було це тому 5 років і тоді наш У. Н. Союз став Покійному в допомозі в тій трагедії. А тепер наступила друга трагедія. Покійний вертався зі зборів Запорозької Січи і зіпсувалася керма в автомобілі та прийшло через те до зударення зі стріткарою, де наступила смерть.

В похороні взяли участь: тов. Любов, від. 370 У. Н. Союза; тов. Запорозька Січ, Червоний Хрест, від. 19 ОДВУ і все свідоме українське громадянство, бо це прощали ми щирого й свідомого громадянина.

Осталися тепер сиротами чотири донечки Покійного і їм тепер теж У. Н. Союз обтер сльози. Сироти ті, Анна, Леонія, Софія і Марія, складають отсим щиру подяку У. Н. Союзови за скоре виплачення посмертного і всім Товариствам і Громадянам, що віддали Покійному останню прислугу.

Память бл. п. Якова останеться між нами надовго як память про доброго, чесного й щирого Українця і доброго чоловіка.

Й. Децембер, секр.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ЧИ ПОГАНИН ВЕРГІЛЬ ПРОПОВІДУВАВ ПРИХІД ХРИСТА?

Старинний та найбільший римський поет Публій Вергіль відомий широким кругам лише завдяки своїй славній „Енеїді", а малі його менші твори, як от пастирські пісні (т. зв. еклоґи) зі змісту та значіння відомі головно знавцям. А між тими пастирськими піснями одна — четверта еклоґа — свого часу викликала велику полеміку між ученими, тому, що годі було напевно сказати: хто це та дитина, яку той поет оспівував у цій пісні. А ця полеміка треває вже близько дві тисячі літ. Крім фахівців-істориків брали в тій полеміці участь також церковні вчені, м. ін. і святий Августин.

У цій пісні, що повстала рівно 40 літ перед Христом, поет Вергіль описує, якто почнеться нова золота доба. На світ вернеться правда та т. зв. Сатурнове королівство, яке приносить мир, порядок і великий добробут, а всім тим буде втішатися нова, золота генерація. Вождом цього нового віку буде дитина, що небаром народиться, а матиме божу силу. Як дитина підросте до мужеських літ, заволодіє всюди вдоволення, мир, щастя.

Ще за Вергілевих часів були люди, які вірили, що пісня ця написана в їх честь. Найбільше виглядів присвоїти собі цю пісню мав син тодішнього державного мужа, консуля Азінія Поліона, а також вважали себе „оспіваними" і сам цісар Август, його дочка Юлія та ще дехто. А були теж такі, які впевняли, що ця пісня не відноситься до нікого з людей, лише там алегорійно оспіваний мир у Бріндізі (40-го року перед Христом), який зробив кінець страшним горожанським війнам в Італії.

У середньовічних часах приходить св. Августин. Тому, що Вергіль своїми ідеями був дуже близький християнським ідеям, багато людей вірили, що він пізніше потайки охристився, а святий Августин цю пророцьку пісню так зрозумів, що в ній оспіваний прихід Христа. У творі „Де цівітате Деі" (Боже царство) св. Августин виразно говорить про Христа, якого вже й Вергіль у своїй 4-тій еклозі згадує як того, який усуне всі сліди людських терпінь і увільнить світ від вічного страху. Цей погляд св. Августина приняли й деякі інші християнські фільософи середньовічних часів.

Та до думки св. Августина не прилучилися фаховці історики й знавці літератури.

Коли ж добре прочитаємо цю еклоґу й зазнайомимося з тодішніми обставинами, то переконаємося, що ця дитина це не міг бути Христос. Багато в цій пісні сказав поет, що ніяк не дається погодити з божеською особою Христа. І так у пісні сказано, що дитина побачить богів і героїв (герос). Із читання пізнає діла та могутність батька. Пісня присвячена консулеви Азінієви Поліонови й виразно сказано там: За твого консульства, Поліоне, народиться ця дитина, слава того віку. Далі дивно виглядалоб, коли б приняти твердження, що Вергіль мав на думці Христа, а каже, що він буде принятий між богів (отже у товариство Юпітера, Аполона і т. д.) та що буде читати про славні (себто воєнні) діла свого батька.

Кого Вергіль мав на думці, не можемо сказати зовсім рішучо, та найпевніше, що думав про дитину славного цісаря Августа, який справді приніс Італії мир. Ця дитина родилася за консульства Поліона (а Вергіль, як цісарів домашний приятель, міг це заздалегідь знати). Ця дитина була теж божого походження (на думку Римлян, які Августа звали богом) і мала вести далі миротворчу батькову працю, як думав поет. Він мав прославити батька, який зробив кінець довгій громадянській війні. Оспівав славу його будучого сина, що мав небаром народитися. Тимчасом на Августове та Вергілеве розчарування не народився син, лише дочка, яку назвали Юлією. Та через те ні трохи не втратила на вартости Вергілева еклоґа.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

ДІТРОЙТ, МІШ.

На Рідну Школу і інвалідів.

З нагоди річних зборів бр. св. О. Николая, відділу 175 У. Н. Союза, ухвалено висиґнувати з братської каси $20 та вислати їх через Обеднання з призначенням $10 на Рідну Школу, а $10 на інвалідів.

В. Бартош.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

На інвалідів.

З 40-літнього ювилею У. Н. Союза, який був влаштований заходом товариств Запорозької Січі і ім. Івана Франка, осталося чистого приходу $3.65 і ту квоту призначено на інвалідів та висано її через Обеднання.

М. Чагарин.

ТЕМС, В. ВІРДЖІНІЯ.

На рідний край.

Гром. Микита Магун переслав до Обеднання $5 з припорученням вислати їх на рідний край.

КАРНЕГІ, ПА.

Замісць святочних желань.

Замісць висилки святочних желань, о. Маріян Кучер, місцевий парох, зложив $5 на Рідну Школу, висилаючи їх до краю через Обеднання.

ВІЛМІНҐТОН, ДЕЛ.

З Союзових зборів на край.

Дня 23-го грудня відбулися річні збори бр. св. І. Хрестителя, від. 247 У. Н. Союза.

Постановлено з місць повновано працю урядників за минулий рік, приймаючи до відома звіт з їхньої діяльности. Зборами проводив гром. Г. Косовський. Він удали слова гром. Н. Кравчишинови, і цей промовив про відносини в краю і боротьбу з ворогами та наших героїв. На продовження цеї боротьби братство не відмовило й тим разом своєї помічної руки. Секретар братства, гром. П. Сас, говорив ще про потребу пригорнення нашої іміграції до Союза. Потім приступлено до вибору нових урядників і присяги. А закінчено збори національним гимном. З каси братства ухвалено висиґнути на внесення гром. І. Івашка $25 на дальшу боротьбу. Гроші вислано до краю через Обеднання.

За Уряд: **Н. Кравчишин**, предс., **І. Гичка**, касієр, П. Сас, секретар.

Адреса Обеднання:
OBYEDNANYE,
P. O. Box 122, Hudson Terminal,
New York, N. Y.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

НЕЗАГНУЗДАНИЙ ТАРЗАН. (158)

„Пощо вони взяли мене живцем?" — спитався Джері дикого провідника. Усанга засміявся, ведучи бранця з хати. Джері побачив річі, які могли значити тільки одну річ. Усанга дивився на нього пильно, щоб добачити в ньому вирази страху.

Але він розчарувався, бо білий чоловік тільки здвигнув плечима, кажучи: „Ви, жебраки, справді думаєте мене зїсти?" „Не мої люди", відповів чорний, „але Вамабоси тебе зїдять, а ми тільки тебе забємо".

Джері приглядався приготуванням до оргії, що мала так страшно закінчити його життя. Якщо він чув страх, то сховав його під маскою холоду, який робив глибоке враження на Усангу. „Твоя велика птиця вже більше не буде літати понад нашим людей", говорив чорний.

Усанга покинув його та пішов до своїх вояків. Скоро потім спіймано Тарзана й приведено до хати Роджера. І тепер британський летун бачив, як нова жертва канібалів приходила поволі до памяти.